

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kun Judit ügyvéd (címe) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Tímár Anikó osztályvezető ügyész által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Pest Megyei Bíróság 2008. szeptember 22. napján kelt, 23.P.20.846/2006/46. számú ítélete ellen az alperes által 48. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, illetve a felperes által Pf. 4. és Pf. 6. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes azzal, hogy a felperes ...-én kelt, valamint a ...-jén kelt feljelentését törvényes határidőn belül nem bírálta el, megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő személyiségi jogát.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül magánlevélben kérjen elnézést a felperestől a megállapított jogsértésért.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A peres felek a fellebbezési költségeiket maguk viselik.

A le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket a felperes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a ... Kerületi Ügyészség ... számon rongálás miatt előterjesztett vádiratával illetve az eljárásnak az elévülési határidő eltelte miatt történt megszüntetésével; a ... Kerületi Ügyészség ... vádiratával, a ... Városi Ügyészség ... számú eljárás során tett vádemelésével; a ... Ügyészségi Nyomozóhivatal a ... számú eljárása során a törvényben írt 3 napos elbírálási határidő elmulasztásával; a ...-án a Budapest ... és ... utca sarkán történt bántalmazás vétsége miatt indult eljárás illetve a hamis tanúzás miatt tett feljelentésének elbírálása során hozott határozatokkal, illetve annak panaszként történő elbírálásával az alperes a jóhírnevét, emberi méltóságát, az ártatlanság vélelméhez fűződő alkotmányos jogát, a pártatlan és tisztességes eljáráshoz valamint a törvényben meghatározott jogorvoslati jogához, a pótmagánvád előterjesztéséhez fűződő személyiségi jogát sértette és ezzel 220.000 forint vagyoni és nem vagyoni kárt okozott.

A jogsértés megállapításán túl kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől és elégtételadás iránti igényt is előterjesztett.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Egyrészt arra hivatkozott, hogy az ügyészség eljárása önmagában személyhez fűződő jogot nem sért, a vádirat megalapozottságának, az ügyészségi határozatoknak az elbírálása pedig a büntető bíróság hatáskörébe tartozik. Állította, hogy a felperes törvényes jogairól, jogorvoslati jogáról tájékoztatást kapott. Azt nem vitatta, hogy megsértette a 3 napos döntési határidőre vonatkozó törvényi előírást, azonban ezzel megítélése szerint nem sértette meg a felperes személyhez fűződő jogát.

Hivatkozott arra is, hogy polgári peres eljárás során nincs jogszabályi lehetőség a nyomozás, a büntetőeljárás során hozott ügyészségi határozatok felülbírálatára.

Előadta, amennyiben a bíróság a felperes kereseti kérelmének jogalapját részben vagy egészben megalapozottnak ítéli meg, abban az esetben összegszerűségében nem vitatja a kártérítés iránti igényt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogát azzal, hogy a felperes ... én kelt, valamint a ...-jén kelt feljelentését a törvényes határidőben nem bírálta el.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 220.000 Ft-ot és annak 2005. november 10-étől a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát.

Az ezt meghaladó kereseti kérelmet elutasította.

Megállapította, hogy a 21.000 Ft eljárási illetéket a Magyar Állam, az ezt meghaladó költségeket pedig a peres felek maguk viselik.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 75. §-ában, a Ptk. 76. §-ában és a 78. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat, valamint a Ptk. 84. § (1) bekezdésének rendelkezéseit.

A ... Kerületi Ügyészség vádindítványára vonatkozó kereset tekintetében kifejtette, hogy annak megállapítása, hogy bűncselekményi tényállás hiányában nyújtotta-e be a vádiratot a vádhatóság, valamint, hogy sérültek-e a felperes tisztességes eljáráshoz való jogai, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem személyiségi jogi,

nem polgári jogi igénynek minősül, mert a törvénytelen büntetőeljárás kizárólag bűncselekmény útján valósulhat meg, így a polgári bíróság csak akkor határozhat a személyiségi jogsérelem tárgyában, ha a büntetőbíróság jogerősen már megállapította a bűncselekmény elkövetését.

Tekintettel arra, hogy e vonatkozásban jogkérdésről volt szó a bíróság szakértői bizonyítást nem folytatott le.

Nem helytálló az a hivatkozás sem, hogy a rongálási érték törvénytelenül került meghatározásra és a felperest emiatt megfosztották ártatlanságának bizonyításától. A büntetőeljárásban a vádhatóságnak kell bizonyítania a terhelt bűnösségét, az ártatlanság vélelméből adódóan mindenki ártatlan addig, amíg a bíróság jogerősen el nem ítéli. Ezen túl az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ártatlanság vélelméhez kapcsolódik az is, hogy a bíróságra szóló idézés, illetve az elmeszakértői vizsgálatra vonatkozó idézés nem sértheti az érintett személy jóhírnevét, emberi méltóságát.

A ... Kerületi Ügyészség ... számú vádirata miatt előterjesztett kereseti kérelmek az elsőfokú bíróság megítélése szerint a büntetőeljárás felülvizsgálatára vonatkozó kérdésnek minősülnek.

Nem a polgári bíróság feladata megállapítani azt, hogy a felperessel szemben bűncselekményi tényállás hiányában indult-e büntetőeljárás, sem annak elbírálása, hogy az eljáró ügyész milyen tartalmú felvilágosítást adott a hamis vád vonatkozásában a felperesnek. Azt sem vizsgálhatja a polgári bíróság, hogy törvényes volt-e a vád a hamis tanúzásra felhívás tekintetében.

A felperes az eljárási kifogásait a büntetőeljárás során előterjesztette, azokat a büntető bíróság elbírálta és kifogásait elutasította.

A ... Városi Ügyészség ... számú vádiratával kapcsolatban előterjesztett kereset tekintetében az elsőfokú bíróság szintén azt állapította meg, hogy a felperes a büntetőeljárás felülvizsgálatát, a büntetőeljárásról való döntést igényelte. Figyelemmel volt arra is, a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján, hogy ha a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni, jogi következményei felől polgári perben kell határozni, akkor a polgári perben eljáró bíróság azt nem állapíthatja meg, hogy az elítelt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Kiemelte, a felperes kifogásainak elbírálására is sor került és néhány vádpont tekintetében a felperes bűnösségét is megállapították, így az nem mondható ki, hogy az ügyészség egyik vádpontja sem volt megalapozott.

Azon kereseti kérelem tekintetében, hogy a ... Ügyészségi Nyomozó Hivatal ...-én kelt ... számú határozatnak az a része, mely a felperessel szemben foganatosított rendőri intézkedést jogszerűnek tekintette, illetve az, hogy ennek következtében a felperes magatartása jogellenes minősült-e, sérült-e az ártatlanság vélelméhez való joga, kiemelte, hogy a határozat indokolásában szerepelt az ügyészségi megállapítás a rendőri intézkedés jogszerűségére vonatkozóan. Az érdemi határozat indokolásában szereplő állítás a felperes személyiségi jogát az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem sértette, mivel a határozat és annak indokolása

vitatható, önmagában azonban az abban foglaltak nem tekinthetők személyhez fűződő jogot sértő állításnak.

A ... Nyomozó Ügyészség ...-án kelt ... számú határozata, valamint a ... Főügyészség ...-én kelt ... számú határozata tekintetében megállapította, hogy a kereseti kérelem nem megalapozott, mert a tisztességes igazságszolgáltatáshoz való jog önmagában nem minősül személyiségi jognak. Ezen túl a bíróság nem vizsgálhatja felül a büntetőeljárásban keletkezett határozatokat, ami vonatkozik a jogorvoslati jog, valamint a pótmagánvád érvényesítéséhez való jog körére is.

A ... számú határozat és ezen határozat alapján született egyéb döntésekkel kapcsolatban azt állapította meg, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a pótmagánvádhoz való jog megsértése sérthet személyiségi jogot, amit bizonyítani kell, azonban ennek során sem kerülhet sor büntetőeljárásban született határozatok jogszerűségének a vizsgálatára.

A felperes azon kereseti kérelmét, hogy az alperest tiltsa el a további jogsértéstől az elsőfokú bíróság azzal utasította el, hogy nem várható további jogsértés az alperes részéről. Ezen túl elutasította az elégtétel adásra irányuló felperesi igényt is, mert a megállapított személyiségi jogsérelmet nem tekintette olyan jellegűnek, amelyről a széles nyilvánosságot tájékoztatni kellene.

Azon igény vonatkozásában, hogy a bíróság tegyen feljelentést hamis tanúzás alapos gyanúja miatt, kifejtette azt is, hogy a polgári bíróságnak nem feladata a különböző polgári eljárásokban és büntetőeljárásokban megtett tanúvallomások értékelése és az emiatt történő büntető feljelentés megtétele sem, különös tekintettel arra, hogy ezen eljárásban a bíróság tanút nem hallgatott ki.

A felperes a ...-én, valamint a ...-jén kelt feljelentése tekintetében előadott kereseti kérelem körében az igényt alaposnak találta, figyelemmel arra, hogy az alperes azt nem vitatta, hogy 3 napon belül nem bírálta el a feljelentést.

Megítélése szerint a 3 napos elbírálási határidő elmulasztása önmagában nem minősül személyiségi jogsérelemnek. Azonban hivatkozása szerint a polgári perben eljárási szabálysértés - az 1952. évi III. törvényben meghatározott határidők megsértése - miatt a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására akkor sor kerülhet, ha az eljárási szabálysértést a bíróság a fél személyiségének lényegét alkotó tulajdonság miatt követte el (BH 2008.12.).

Kiemelte a Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontjára /helyesen az e) pontjára/ utalással, hogy a kártérítési felelősség alapvető eleme a kár bekövetkezése, azaz a kár ténye, maga a személyiségi jog sérelme. Megállapította, hogy a felperes lényegi tulajdonsága „az igazságérzéke és az, hogy az általa valótlannak tartott dolgok valótlansága kiderüljön, az általa igaznak vélt igazság kimondassék”, s mivel ez a felperesi tulajdonság nem egyéni érzékenység kérdése, így az „beletartozik az általános személyiségi jog körébe”.

A „felperest személyiségének érvényesítésében” akadályozta az alperes amikor feljelentését 3 napon belül nem bírálta el.

Kifejtette, a beadványokat tartalmuk szerint kell megítélni, azonban ha a fél a tájékoztatást követően is fenntartja igényét feljelentésként, akkor nem lehet annak érdemi elbírálását mellőzni.

E körben az elsőfokú bíróság nem a büntetőeljárás során hozott határozatokat vizsgálta felül, nem is magát a büntetőeljárást, hanem a „felperes kárának tényét állapította meg és azzal összefüggésben az alperes jogellenes magatartását” és erre valamint arra figyelemmel, hogy az alperes az összecszerűséget nem vitatta, az alperest 220.000 Ft és járulékai megfizetésére kötelezte.

Kitért arra is, hogy a tanúk meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt elutasította, mert sürgősségnek tartotta az ügyészek meghallgatását, s mivel sem az ügyészségi határozatok, sem a vádiratok „magyarázatára” nem volt szükség, és ebben a körben tanúbizonyításnak sem volt helye. Álláspontja szerint a ...-kertben történtek elbírálása sem feladata a polgári bíróságnak.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben találta megalapozottnak és személyes költségmentességére figyelemmel a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint 14. §-a alapján, továbbá az Itv. 5. § (1) bekezdésének c) pontja alapján az alperes illetékmentességére tekintettel döntött az eljárási illeték Magyar Állam általi viseléséről, míg az egyéb perköltségről úgy rendelkezett, hogy azt a felek maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, a felperes pedig csatlakozó fellebbezéssel élt.

Az alperes fellebbezésében kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően állapította meg, az alaptalan bizonyítási indítványokat helyesen utasította el és az ítélet keresetet elutasító részében okszerű következtetéssel állapította meg a jogsértés hiányát.

Ugyanakkor tévesnek tartotta az alperes által nem vitatottan elkésve, de elbírálást nyert ...-én, valamint a ...-jén kelt feljelentés vonatkozásában hozott határozatot, figyelemmel arra is, hogy a ...jei feljelentést az alperes tartalma és nem megnevezése szerint értékelte, s emiatt feljelentéskénti elbírálása fogalmilag kizárt volt.

A felperes ellenkérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy nem tisztázott, az alperes tulajdonképpen mire alapozza azt az álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a két feljelentés tekintetében a jogsértést, mivel a jogsértés a feljelentésnek nem az elbírálás elmaradása, hanem a törvényben előírt határidő be nem tartása által valósult meg.

Kifejtette, hogy a tartalom szerinti elbírálás jogával nem lehet visszaélni.

Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.39077/2006. számú ítéletének indoklására is, majd kiemelte, a kérdéses feljelentés alakilag és tartalmilag is teljesen szabályos

volt, azt az alperes nem csak feljelentésként, de másként sem bírálta el, ezzel gyakorlatilag magát az érdemi elbírálást szabotálta.

Utalt a Legfelsőbb Bíróság 2008. évi 12. számú eseti döntésére, valamint a Római Egyezményre, amely alapvető emberi jogként rögzíti az ésszerű, törvényes határidőn belüli elbíráláshoz való jogot, amelynek megsértése a személyiségi jogsérelem egyik formája, így annak megállapítása is indokolt.

Kitért arra, hogy az alperes utolsó érdemi beadványa szerint amennyiben az eljáró bíróság csak részben is megalapozottnak találná a jogsértések megállapítására irányuló kérelmét, úgy a kártérítés iránti igény összecszerúságát nem vitatja. Ennek ellenére fellebbezést terjesztett elő, visszaélve a fellebbezés jogával, kihasználva illetékmentességét terhelve ezzel a Fővárosi Ítéletábrát is.

Az alperesi fellebbezésre tekintettel csatlakozó fellebbezést is előterjesztett.

A ... Kerületi Ügyészség vádindítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság azzal utasította el a keresetet, hogy a törvénytelen büntetőeljárás kizárólag bűncselekmény útján valósulhat meg. Álláspontja szerint azonban egy büntetőeljárásban ezer olyan szabálytalanság, jogszabálysértés lehetséges, amely egyáltalán nem minősül bűncselekménynek, de ettől még törvénytelen és személyiségi jogot sért. Kiemelte azt is, hogy a közmegítélés számára nem mindegy, hogy valakit bizonyítékok vagy bűncselekmény hiányában mentenek fel, így ez családja számára sem volt irreleváns.

Az alperes az igazság keresésére irányuló törekvésében akadályozta meg, késlekedésével és az „elévültetéssel” véglegesen megfosztotta az igazság bebizonyításának lehetőségétől.

Elfogadhatatlannak tartotta az elsőfokú bíróságnak az ártatlanság vélelmére vonatkozó jogi értelmezését, azt, hogy a sorozatos vádlottkénti idézése vagy az elmeorvos szakértői idézése nem sértheti jóhírnevét, illetve emberi méltóságát.

Ugyancsak nem tartotta megalapozottnak az elsőfokú bíróságnak a tanúkenti meghallgatásra tett indítványának elutasító indokolását, mivel nincs elvi akadálya annak, hogy egy polgári ügyben egy másik jogterület szakértőit, így ...-t és ...-t meghallgassák.

A ... Kerületi Ügyészség ... számú vádirata tekintetében kifejtett elsőfokú bírósági álláspontot elfogadhatatlannak tartotta, mivel az alperes vele szemben nem közölt gyanúsítást és megfosztotta az érdemi védekezés lehetőségétől is. A büntető bíróság is megállapította a gyanúsítás közlésének elmulasztását azonban ezt pótolta, de időközben eltelt 7 év, ezáltal sérült a Római Egyezmény 6. cikk (3) bekezdésének a), b) és d) pontjában írt személyhez fűződő joga.

A ... Városi Ügyészség ... számú vádiratában írtakat is sérelmezte, azt, hogy állítólag „6 hónapos korában” követett el bűncselekményt.

A vádirat színvonalát a ... bírő is elfogadhatatlannak minősítette és 11 vádpont tekintetében megállapították a bűncselekményi tényállás teljes hiányát. Ez a hosszú éveken át tartó meghurcoltatás sértette személyiségi jogát, „három megyén át hurcolták meg”, ennek következtében gyanússá vált és az „első adandó alkalommal utcára tették”. Az a tény, hogy felfüggesztésre került a ... vádak miatt előterjesztett kérelmének elbírálása arra utal, hogy a vádirat, illetve a meghurcoltatás polgári jogi felelősség tárgyát képezheti. E körben tanúkat kért meghallgatni.

A ... számú ügyben elkövetett jóhírnév sérelem tekintetében az elsőfokú bíróság indokolását iratellenesnek minősítette, mert a panaszok elbírálása során a hatóság szándékosan valótlant állított, határozatai indokolásában „ezt a valótlanságot ... nem volt hajlandó megváltoztatni” és „még arra is képes volt”, hogy az utolsó panaszát örült elmére hivatkozással elutasítsa, és már „... nyarán ... jogerősen elbírálta a ... történt fejleményt”, ami ezáltal szándékos jogsértésnek minősül.

Közölte, ... rendőr őrmester ...-én a PKKB-n tanúként elmondta, hogy valójában semmire sem emlékezett amikor beidézték az ügyészségre. Hiába hivatkozott arra, hogy „erőszakosan a szájába adták mindazt, ami végül jegyzőkönyvezésre került” és „vallomását az ügyésznő találta ki, vele meg elhitette, hogy minden valóban úgy történt ... és meggyőzte, hogy nyugodtan aláírhatja vallomását”. Ennek igazolásaként indítványozta ... tanúkénti meghallgatását.

Kérte a jogsértés megállapításán túl az alperes írásbeli elégtétel adására kötelezését is az eredeti kereseti kérelmében foglaltaknak megfelelően.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság rendelkezett az elégtétel adásáról is, hiszen a marasztalást tartalmazó részt követően ítéletével az ezt meghaladó keresetet elutasította. Hivatkozott arra a következőket legfelsőbb bírósági gyakorlatra, mely szerint csak az adott hatóság előtti eljárás keretei között dönthető el az adott hatósági eljárásban releváns tények valóságával kapcsolatos jogviták, illetve csak e körben értékelhetők a hatósági eljárás során felmerült bizonyítékok.

Előadta, a felperes a csatlakozó fellebbezése megismétli az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait amelyre nézve az elsőfokú bíróság részletes, okszerű, kellően indokolt határozatot hozott.

Egyebekben fenntartotta a fellebbezésében foglaltakat és az elsőfokú bírósági eljárás során tett nyilatkozatait.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése, döntése azonban csak részben helytálló.

A személyhez fűződő jog megsértésének megállapításával a másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett, azonban az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező részében nem határozta meg azt, hogy az alperes jogsértő magatartása a felperesnek mely személyhez fűződő jogát sértette meg és az elégtételadására irányuló kereset, mint objektív jogkövetkezmény tekintetében hozott döntése nem helytálló, ezért részben - e körben - az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezését a másodfokú bíróság Pp. 253.§. (3) bekezdése alapján megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesi fellebbezés tekintetében az alábbiakra mutat rá.

A felperes az alperes által sem vitatottan a ... Főügyészség ... számú nyomozást megszüntető határozata ellen panaszt nyújtott be, majd ...-én feljelentést tett hamis tanúzás és hamis vád, valamint „bizonyítékok eltüntetése”, bizonyítékok „célzatos megszüntetése miatt”.

...-jén a felperes ...-al szemben hivatali bűnpártolás, hivatali visszaélés, feljelentés elmulasztása, hamis tartalmú közokirat készítése miatt tett feljelentést.

Ez a két felperesi feljelentés a törvényben előírt határidőn belül nem került elbírálásra, hiszen a büntetőeljárásról szóló 1998 évi XIX. törvény 170. § (3) bekezdése alapján a nyomozóhatóságnak a nyomozás elrendeléséről a feljelentés megérkezésétől számított három napon belül kell határoznia, feltéve, ha a feljelentést nem utasítják el, vagy a feljelentés kiegészítésére nincs szükség. Ennek megfelelően az ügyészségnek, a nyomozó hatóságnak a feljelentés alapján három napon belül kellett volna határoznia arról, hogy a felperesi feljelentést a Be. 174. §-a szerint elutasítja vagy a nyomozást elrendeli, azonban ilyen döntésre nem került sor.

Ezt maga az alperes sem vitatta, s mivel a felperesi feljelentést - a több alkalommal történő feljelentésként való előterjesztésre is tekintettel - tartalmát tekintve sem lehetett az adott eljárásban előterjesztett panasznak vagy egyéb eljárást sérelmező beadványnak tekinteni, ezért az alperes nem mentesülhetett azon törvényi kötelezettség alól, amely szerint a feljelentéseket három napon belül el kell bírálni.

Az alperesnek az a feladata, hogy az előtte megindított vagy folyamatban levő eljárás során az irányadó jogszabályoknak megfelelően járjon el, ennek megfelelően tegyen intézkedést, hozzon határozatot. Azonban, ha az ügyészség az adott ügyben a rá vonatkozó anyagi és eljárásjogi szabályokat nem tartja be, magatartása személyhez fűződő jogot sérthet.

Jelen esetben az alperes az előírt törvényi határidőn belül a feljelentést nem bírálta el, nem hozott alakszerű határozatot, a kérelmet nem megfelelően értékelte, a döntést ebben a körben mellőzte annak ellenére, hogy a felperes több alkalommal megerősítette feljelentését. Megállapítható, hogy az alperes nem járt el az eljárás rendjének megfelelően és így mulasztása, késedelmes ügyintézése sértette a felperesnek az ésszerű határidőn belül lezáruló tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, ezzel sértve az Alkotmány 57. §-ában és Római Egyezmény 6. Cikkében megfogalmazott alapelveket.

A Fővárosi Ítéltábla ennek megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletét - a konkrét, személyhez fűződő jogsértés meghatározása mellett - részben megváltoztatta.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti objektív jogkövetkezmények alkalmazásának mellőzésével. Az elégtétel adása lényegében erkölcsi jóvátételt jelent, amelynek módját és eszközét a törvény nem határozza meg, így az elégtétel adására szóban, írásban, a nyilvánosság előtt vagy annak kizárásával egyaránt sor kerülhet. Az elégtétel nyújtás módjának és a nyilvánosság körének meghatározása során a jogsértés jellegét és azt kell vizsgálni, hogy az milyen módon és körben vált ismertté.

Ennek az objektív jogkövetkezménynek az alkalmazása erre irányuló igény esetén nem mellőzhető, a bíróságnak csak az elégtétel nyújtás módjának és eszközeinek meghatározása körében áll fenn a mérlegelési jogosultsága.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az alperesi jogsértő magatartás folytán bekövetkezett felperesi sérelem, a tisztességes eljáráshoz fűződő személyiségi jogának a megsértése miatt - figyelembe véve annak jellegét és azt, hogy az széles

körben nem került nyilvánosságra - megfelelő jóvátételt jelent a magánlevélben történő elégtételadás, ezért az alperest a másodfokú bíróság ennek megfelelően kötelezte a 15 napon belüli elnézésekérésre.

A másodfokú bíróság ugyanakkor egyetértett az elsőfokú bíróságnak a felperes egyéb, a különböző ügyészségi eljárások, határozatok vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelmével összefüggésben hozott döntésével és annak indokaival is.

Ezért a ... Kerületi Ügyészség ... számú vádiratával, a ... Városi Ügyészség ... számú vádiratával, a ... Ügyészségi Nyomozó Hivatal ...-én kelt ... számú határozatában foglaltakkal, a ... Nyomozó Ügyészség ...-án kelt ... számú határozatával, valamint a ... Főügyészség ...-én kelt ... számú határozatával, a ... számú határozattal, továbbá az ezen határozat alapján született egyéb döntésekkel kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla összefoglalóan fejt ki álláspontját.

A büntetőeljárás vádemelési szakasza a tényállás megállapítása és a büntetőjogi felelősség elbírálása egyértelműen mérlegelésen alapul. A büntetőeljárásban közreműködő hatóságok kötelezettségeit a törvény tételesen felsorolja. Olyan követelményt ügyészséggel szemben azonban nem támaszt a jogszabály, amely alapján panasz, feljelentés elutasítására vonatkozó határozat, a vádemelés „jogszerűsége” csak abban az esetben lenne megállapítható, ha az teljes bizonyosságon alapul. (LB. Pfv.V.21.996/2006/5.).

Ennek megfelelően a perben kizárólag azt kellett vizsgálni, hogy az ügyészségi eljárás során történt-e olyan kirívóan súlyos hiba, ami az eljárást jogellenessé és felróhatóvá tette. Magának az ügyészségi határozatnak, vagy a vádiratnak a felülbírálatára jelen eljárásban jogi lehetőség nem volt, mert az állandó és következetes bírói gyakorlat értelmében a személyiségi jog megsértése miatt indult perben nem bírálható el más jogterületre tartozó vita, és bármely más jogterületen született döntés, határozat véleményezésére sincs lehetőség.

Nem szolgálhat továbbá a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránti eljárás más, konkrét ügy jogorvoslati fórumaként sem.

Önmagában az a körülmény, hogy a nyomozó hatóság a felperes álláspontjától jogilag eltérő következtetésre jutott és nem a felperes által elvárt döntést hozta meg nem értékelhető az alkotmányos alapjog megsértéseként.

Nem a polgári bíróság feladata a bűncselekmény elkövetésének, a büntetőeljárás szabályai megsértésének, a terhelt ártatlanságának, a vád törvényességének, a felperes büntető eljárási kifogásai alaposságának, a rendőri intézkedés szabálytalanságának megítélése.

Nem kerülhet sor a személyiségi jogi per során az ügyészségi határozatok jogszerűségének vagy jogszerűtlenségének megállapítására, a döntések indokolásának felülbírálatára sem.

Az eljárás során nem volt megállapítható és a felperes sem hivatkozott olyan kirívóan súlyos, szándékos anyagi vagy eljárásjogi hibára, mulasztásra, amely ezen konkrét ügyek tekintetében megalapozná a személyiségi jog megsértésének

megállapítását. A felperes által megjelölt esetleges, de hatóság vagy bíróság által meg nem állapított ügyészi tévedések sem képezheti a jogsértés megállapításának alapját.

Szükséges azt is kiemelni, hogy a büntetőeljárásra vonatkozó jogszabályok részletesen tartalmazzák azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek alkalmazásával sor kerülhet a nyomozás, illetve az ügyészségi eljárás során hozott határozatok felülvizsgálatára.

Mindezeknek megfelelően, a fentiek kiemelése mellett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § -a alapján határozott, figyelembe véve a felperes személyes költségmentességét és az alperes személyes illetékmentességét.

Budapest, 2009. február 26.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin
bíró